

[Ole Bjørn Kraft.]

det konservative folkeparti og venstre søgte en drøftelse, først med den højtærede forsvarsminister i august og derefter med den højtærede statsminister for kort tid siden. Vi blev ved disse samtaler beroliget med hensyn til den holdning, den socialdemokratiske folketingsgruppe og de to ministre, som vi talte med, indtog, men det måtte både ængste og forbavse os, at til trods herfor trak beslutningen stadig i langdrag. Vor uro over, hvad vor vankelmødhed kunne medføre, blev naturligvis forøget, da den russiske note til Finland kom frem og også direkte berørte vore forhold. Det er jo nemlig sådan, at uklarhed i handling og holdning i afgørende principielle spørgsmål som det, der her er tale om, indebærer en direkte fare for internationale forviklinger og en opfordring til udenforstående magter, der er modstandere af landets udenrigspolitik, til at prøve at indblende sig i den, til at øve pression imod den under den ene eller den anden form, og det skete jo faktisk også.

Jeg tror, at de, der indtager en sådan vankelmødig holdning, i højere grad, end det her har været tilfældet, burde betænke, hvad konsekvenserne kunne blive. Det er jo det radikale parti, der har ansvaret for, at denne situation kom til at foreligge og vare så længe. På grund af indre splittelse, manglende klarhed over konsekvenserne af den udenrigspolitik, der har været landets siden 1949, lod partiet indrepolitiske og indrepartimæssige forhold påvirke sin holdning og sinke afgørelsen og benyttede sin stilling i regeringen til at søge sagen udsat. Det bør siges i denne forbindelse, at det er beklageligt, at man bøjede sig for partiets ønsker så længe og ikke krævede en afgørelse på et tidligere tidspunkt.

Men i dag er dette jo lykkeligvis fortid. Det radikale parti har bøjet sig for den tidsfrist, som statsministeren måtte sætte, har overvundet sine øjeblikkelige partimæssige kvaler. Som det i sin tid måtte hilses med stor tilfredshed, at det radikale parti efter hård modstand endelig accepterede Atlantpolitikken og som konsekvens heraf var deltager i den nye forsvarsordnings gennemførelse, vil jeg gerne her i dag betegne det som en stor fordel for landet, at den beslutning, vi i dag skal træffe om

enhedskommandoen, får en så overvældende tilslutning i folketinget, som vi har grund til at vente at den vil få. Jeg vil i denne forbindelse udtale et virkelig ærligt håb om, at vi dermed er nået gennem den periode i dansk politik, hvor det radikale partis stilling til forsvaret og udenrigspolitikken var kritisk og uklar, og at vi for fremtiden kan regne med det radikale partis støtte til denne politik gennemførelse, også når denne politik for at løse sine opgaver kræver opgivelse af gamle forestillinger og beslutning om økonomiske ofre. Sker det, vil en betydningsfuld styrkelse af landets udenrigs- og forsvarspolitik hermed finde sted.

Tiltrædelse af enhedskommandoen er, når man ret ser til, en selvfølgelig og naturlig konsekvens af vort medlemskab af NATO, efter at vi har accepteret Tyskland som deltager i dette samarbejde og opbygningen af en tysk forsvarsmagt begyndte. Da denne nu nåede en sådan størrelse, at Tyskland med sine egne styrker kunne deltage i forsvaret af Slesvig-Holsten og den vestlige Østersø med indgangen til de danske stræder, måtte der naturligvis — og jeg siger naturligvis — træffes en afgørelse af, hvorledes et samarbejde kunne finde sted med danske styrker i disse områder, hvor opgaven jo ganske enkelt er fælles. Danmark måtte være mest interesseret i, at en sådan ordning blev tilvejebragt til styrkelse af forsvaret, først af landet mellem jerntæppet og den danske grænse og derved — set med vore øjne — betydningsfuld for forsvaret af Jylland i det hele taget. Dette forsvar er en tysk interesse, men altså også i høj grad en dansk, ikke mindst fordi vi jo måtte være interesseret i — og jeg tror også, det er nævnt af den højtærede forsvarsminister — at dette område indtil Hamborgs porte fortsat blev en del af nordregionen, og at de tyske styrker ikke på grund af vor modvilje mod et forberedt samarbejde blev tvunget til at søge deres tilflugt i en tilbagetogslinje mod vest i stedet for mod nord.

Det var også denne øjensynlige danske interesse, der førte til oprettelsen af NATO-depoterne, som uden et sådant samarbejde simpelt hen vil svæve frit i luften; det er et samarbejde, som naturligvis først og fremmest må være organiseret og planlagt mel-